

4. Olof Haraldsson (Olav)

år 3 vårterminen

Läs igenom hela upplägget så att ni får det i den ordning ni själva vill ha det.

Upplägg

Varje pilgrimsBarnsvecka innehåller minst 5 moment, ett tema, en ledstång med undringar, skapande, en berättelse och symbolen.

Tema: Helgon

Ledstång: helighet, kult, hjälte

(Ledstången är till för ledaren i förberedelsen inför samtalet med barnen)

Berättelse: Olof Haraldsson

Symbol: Det röda korset

Skapande: Gör en vikingasköld med kristna symboler

Pilgrimsvandring: Vandringen behöver inte genomföras vid varje samling men planera in när de skall göras så att barnen kan vara med i planeringen.

Om berättelsen/förberedelse

Här finns ord som kan behöva sin förklaring, kult, helighet och ta reda på vad som menas med det hedniska. Vad är heligt och när något blir betraktat som heligt, kan var fint att samtala om. Ordet Vite Krist kan behöva slås upp.

Här är bra att anknyta till berättelsen om S:t Erik och använda samma typ av undringar. Den här berättelsen kan göras dramatisk.

Undringar

Till berättelsen behövs lite undringar.

Exempel: Jag undrar vad som vi ska tro om en sådan här berättelse? Vad kan vara sant och vad kan vara påhittat? Jag undrar om vi behöver berättelser om hjältar.

Jag undrar om du vet/minns vad en legend är? Jag undrar hur man kan veta vad som är sant och vad som är en legend? Jag undrar varför vi behöver berättelser? Finns det viktiga berättelser idag som kanske blir legender?

Berättelse

Jag undrar om du vet/kommer ihåg vad ett helgon är? Och om du har hört talas om något helgon? Jag tänkte att jag ska berätta för dig om ett helgon som heter Olof.

Nu ska jag berätta om en viking som levde i början på 1000-talet som hette Olof den helige, fast egentligen hette han Olof Haraldsson. Och helig hade han inte alltid varit. När han levde kallades han för den grymme. Han var ett riktigt råskinn till viking. Han tog det han ville ha och om någon protesterade så dödade han eller tog till fånga och sålde dem som slavar.

Han bodde i Norge men reste mycket för att slåss och härja i Europa, men vid ett tillfälle när han var i Frankrike kom han i kontakt med kristna. Nu trodde ju Olof som de flesta vikingar på Asa gudarna, Oden, Tor och Freja. Men Olof fick höra talas om Vite Krist som en annorlunda Gud och han lärde sej att alla var lika inför Gud och att Vite Krist var en förlåtande Gud.

Nu var det så att Olof ville bli kung så han lämnade Frankrike och återvände till Norge för att ta över tronen dvs. ta makten, han var nämligen släkt med en mycket gammal kung som hette Harald Hårfager. Men Olofs bror, gillade inte detta och försökte hindra honom att komma till Norge, för han ville också bli kung. Broderns båt var den smidiga och snabba Ormen och Olavs båt var den tyngre och lite klumpigare Oxen. Men Olof var nu kristen och hans båt seglade fram över både land och vatten. När hans fiender försökte stoppa honom seglade han rakt mot klipporna och då öppnades de sig och han kunde komma fram och blev krönt till Kung.

Som kung av Norge såg Olof till att Norge blev kristnat. Metoderna var hårda. Han ville få folk döpta. Det där gillades inte alls, folk hade ju redan sina Asa gudar. Folk blev så arga att Olof fick lämna Norge och fly till Danmark. I Norge gilla man inte att Olof var så hård och det gjorde de inte i Danmark heller, så Olof fick fly till Sverige. I Sverige hade Olof lite vänner och släktingar. Nu bad han dem om hjälp att så att han kunde komma tillbaks till Norge, men först fick de lova att döpa sig och lämna Asa gudarna och istället börja tro på Vite Krist. Men det gick inte så bra för Olof så han blev dödad.

Och det är nu som legenden om hans liv startar. Det berättas att innan han började kriga för att ta tillbaka Norge fick han en pokal med vatten, välsignat av biskopen, förvandlades vattnet till öl, men han vägrade dricka det eftersom det var fastedag. Då fick han en ny pokal med vatten som förvandlades till vin men han ville inte dricka det heller, då fick han en tredje pokal med vatten och när vattnet på nytt förvandlades till vin och när biskopen välsignat det då drack Olof. Att skåla för gudarna var viktigt för vikingarna. Det var en sed att fortsätta med, dom bytte ut helt enkelt ut innehållet i det gamla gudaskålandet mot ett kristet innehåll. Detta skålande har hållit i sig genom århundraden och under medeltiden skålade man friskt för Gud Fader, Jesus och jungfru Maria.

Olof blev helgon strax efter sin död. Det sägs att det hände märkliga ting vid hans grav. Det finns massor av bilder av Olof. Du kan hitta honom avbildad med krona och en stridsyx. Och under hans fötter finns en manskgestalt ibland krönt, en drake, troll eller ett odjur. Det är symboler för de hedniska makterna som han krossade.

Pilgrimsvandringen:

Vandringen kan genomföras både ute och inomhus, beroende på de lokala förutsättningarna.

Vandringen kan innehålla några stationer där man stannar till och delar de formulerade orden eller en mening innan man fortsätter.

Vandringen avslutas med en andakt som barnen också har haft möjlighet att vara med och påverka.

Andakt:

Ledarens uppgift blir att tillhanda hålla material och peppa barnen att själva utforma andakten.

